
Grozījumi:

16.12.2010. likums / LV, 205 (4397), 29.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
29.03.2012. likums / LV, 59 (4662), 17.04.2012. / Stājas spēkā 01.05.2012.
Satversmes tiesas 06.12.2012. spriedums / LV, 194 (4797), 11.12.2012. / Stājas spēkā 11.12.2012.
19.09.2013. likums / LV, 194 (5000), 04.10.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
06.11.2013. likums / LV, 232 (5038), 27.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
27.03.2014. likums / LV, 66 (5126), 02.04.2014. / Stājas spēkā 03.04.2014.
30.04.2015. likums / LV, 97 (5415), 20.05.2015. / Stājas spēkā 01.06.2015.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Atkritumu apsaimniekošanas likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **atkritumi** — jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties;
- 2) **bīstamie atkritumi** — atkritumi, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus;
- 3) **sadzīves atkritumi** — māsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušies atkritumi, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi māsaimniecībās radītajiem atkritumiem;
- 4) **ražošanas atkritumi** — atkritumi, kas radušies ražošanas procesā vai būvniecībā;
- 4¹) **bioloģiskie atkritumi** — bioloģiski noārdāmi dārzu vai parku atkritumi, māsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas un virtuves atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi;
- 5) **atkritumu valdītājs** — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:
  - a) ir atkritumu radītāja,
  - b) ir fiziskā vai juridiskā persona, kuras faktiskajā varā atrodas atkritumi;
- 6) **atkritumu radītājs** — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs vai īpašības;
- 7) **atkritumu apsaimniekošana** — atkritumu savākšana, uzglabāšana, pārvadāšana, reģenerācija un

apglabāšana (tai skaitā sadedzināšana sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās), šo darbību pārraudzība, atkritumu apglabāšanas vietu aprūpe pēc to slēgšanas, kā arī tirdzniecība ar atkritumiem un starpniecība atkritumu apsaimniekošanā;

8) **atkritumu savākšana** — atkritumu vākšana, arī atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana, lai tos nogādātu uz atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām vai tādām iekārtām, kurās tiek veikta atkritumu sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai;

9) **atkritumu dalītā savākšana** — atkritumu savākšana, atsevišķi nodalot atkritumus pēc to veida un īpašībām, lai veicinātu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī reģenerāciju vai apglabāšanu;

10) **atkritumu poligons** — tāda speciāli ierīkota un aprīkota vieta atkritumu apglabāšanai uz zemes vai zemē, kur nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi;

11) **izgāztuve** — atkritumu apglabāšanas vieta, kas neatbilst poligona prasībām;

12) **atkritumu uzglabāšana** — atkritumu glabāšana tam speciāli piemērotās un aprīkotās vietās to turpmākai reģenerācijai vai apglabāšanai [izņemot īslaicīgu uzglabāšanu (mazāk par trim mēnešiem) to rašanās, šķirošanas un savākšanas vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai];

12¹) **atkritumu šķirošana** — atsevišķu atkritumu veidu manuāla atdalīšana no kopējās atkritumu plūsmas atkritumu rašanās vietā, manuāla vai automatizēta atdalīšana no kopējās atkritumu plūsmas atkritumu savākšanas un šķirošanas vietās, kā arī atkritumu reģenerācijas un atkritumu apglabāšanas iekārtās;

13) **atkritumu reģenerācija** — jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai;

14) **atkritumu pārstrāde** — atkritumu reģenerācijas darbība, kurā atkritumu materiālus pārstrādā produktos, materiālos vai vielās atbilstoši to sākotnējam vai citam izmantošanas veidam, ietverot organisko materiālu pārstrādi un izņemot atkritumos esošās enerģijas reģenerāciju un tādu materiālu izgatavošanu, kuri tiks izmantoti par kurināmo vai izrakto tilpju aizbēršanai;

15) **atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai** — par atkritumiem kļuvušu produktu vai to sastāvdaļu pārbaude, tīrīšana vai labošana, lai tos varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes;

16) **atkārtota izmantošana** — jebkura darbība, kuras rezultātā produktus vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi, izmanto vēlreiz tādā pašā nolūkam, kādam tie bija paredzēti;

17) **atkritumu apglabāšana** — jebkura cita ar atkritumiem veikta darbība, kas nav uzskatāma par atkritumu reģenerāciju, arī tad, ja šīs darbības sekundārais rezultāts ir vielu vai enerģijas iegūšana;

18) **atkritumu sagatavošana apglabāšanai** — reģenerējamu vai kompostējamu atkritumu, kā arī sadzīvē radušos bīstamo atkritumu atdalīšana pirms to apglabāšanas atkritumu poligonā;

19) **atkritumu tirgotājs** — jebkura persona, kas rīkojas savā vārdā, lai pirktu un pēc tam pārdotu atkritumus, arī tāda persona, kas nesaņem atkritumus turējumā;

20) **atkritumu apsaimniekošanas starpnieks** — jebkura persona, kas organizē atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu citu personu vārdā, arī persona, kas nesaņem atkritumus turējumā;

21) **atkritumu apsaimniekotājs** — komersants, arī atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju atkritumu apsaimniekošanai šajā likumā vai normatīvajos aktos par piesārņojumu noteiktajā kārtībā;

22) **elektriskās un elektroniskās iekārtas** — iekārtas, ko darbina ar elektrisko strāvu vai elektromagnētisko lauku, un iekārtas elektriskās strāvas un elektromagnētiskā lauka ģenerēšanai, piegādei un mērīšanai, kas konstruētas izmantošanai ar spriegumu, kurš nepārsniedz 1000 voltu maiņstrāvai un 1500 voltu līdzstrāvai, un kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām kategorijām;

23) **elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi** — elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas uzskatāmas par atkritumiem, ieskaitot visas to sastāvdaļas, detaļu blokus un palīgmateriālus, kuri ir attiecīgās iekārtas daļa

brīdī, kad iekārta kļūst par atkritumu;

24) mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, kuri radušies mājsaimniecībā vai tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā, rūpniecībā, iestādēs un citur, ja tie īpašību un daudzuma ziņā pielīdzināmi mājsaimniecībā radītajiem elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. To elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, kuras varētu izmantot gan mājsaimniecībā, gan arī citur, jebkurā gadījumā uzskata par mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem;

25) elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu rašanās novēršana — pasākumu kopums, kuru mērķis ir samazināt elektrisko un elektronisko iekārtu un tajos esošo materiālu un vielu daudzumu, kā arī kaitējumu, ko tie nodara vidi;

26) elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs — jebkura persona, kas neatkarīgi no izmantotās tirdzniecības metodes, arī neatkarīgi no distances līguma:

a) savas saimnieciskās darbības ietvaros izgatavo elektriskās un elektroniskās iekārtas ar savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi vai uzdod konstruēt vai izgatavot elektriskās un elektroniskās iekārtas un pārdod tās ar savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi Latvijas teritorijā,

b) izmantojot savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi, savas saimnieciskās darbības ietvaros Latvijas teritorijā pārdod iekārtas, ko ražojušas citas personas, izņemot gadījumus, kad uz iekārtas ir arī izgatavotāja nosaukums (firma) vai preču zīme,

c) savas saimnieciskās darbības ietvaros pirmo reizi Latvijas tirgū dara pieejamas elektriskās un elektroniskās iekārtas no trešās valsts vai no citas Eiropas Savienības dalībvalsts, par samaksu vai bez samaksas piegādājot tās izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai,

d) veic savu saimniecisko darbību citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī un, izmantojot distances līgumu, pārdod Latvijā elektriskās un elektroniskās iekārtas tieši mājsaimniecībām vai tādiem lietotājiem, kas nav mājsaimniecības;

27) elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs — jebkura persona, kas savas saimnieciskās darbības ietvaros elektriskās un elektroniskās iekārtas dara pieejamas tirgū. Elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs vienlaikus var būt arī elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs šā likuma izpratnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

2.pants. Šā likuma mērķis ir noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, novēršot atkritumu rašanos, nodrošinot Latvijas teritorijā radīto atkritumu dalītu savākšanu un reģenerāciju, kā arī veicinot dabas resursu efektīvu izmantošanu un apglabājamo atkritumu apjoma samazināšanu.

3.pants. (1) Šis likums neattiecas uz:

1) gāzveida emisijām atmosfērā;

2) oglekļa dioksīdu, kas uztverts un transportēts ģeoloģiskai uzglabāšanai un ģeoloģiski uzglabāts atbilstoši normatīvajiem aktiem par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu;

3) radioaktīvajiem atkritumiem;

4) nederīgām sprāgstvielām;

5) neizraktu zemi, arī piesārņotu augsni un būvēm;

6) nepiesārņotu augsni un citiem minerālresursiem, kuri izrakti būvniecības rezultātā un kurus to dabiskajā stāvoklī izmantos būvniecības procesā tajā pašā vietā, kur tie izrakti;

7) kūtsmēsliem, ja uz tiem neattiecas šā panta otrās daļas 2.punkts, salmiem un citiem dabīgiem nekaitīgiem lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes materiāliem, ko izmanto lauksaimniecībā, mežsaimniecībā vai enerģijas ražošanā no biomasas, neapdraudot vidi un cilvēku veselību;

8) grunti, kuru pārvieto virszemes ūdeņos, lai kontrolētu ūdeņus un ūdensceļus, novērstu plūdus vai mazinātu plūdu, sausuma vai zemes meliorācijas ietekmi, ja grunts nav uzskatāma par bīstamu atbilstoši normatīvajiem aktiem par virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtību;

9) baterijām un akumulatoriem, ko izmanto iekārtās, kuras paredzētas valsts drošībai un kuras izmanto ieročos, munīcijā un militārajā aprīkojumā, kā arī iekārtās, kas paredzētas sūtīšanai kosmosā, izņemot ražojumus, kuri nav paredzēti konkrētiem militāriem nolūkiem.

(2) Šā likuma noteikumus nepiemēro, ja citos normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanai ir noteikta cita kārtība un tā attiecas uz:

1) notekūdeņiem;

2) dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam un uz kuriem attiecas normatīvie akti par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, izņemot tos blakusproduktus, kas paredzēti sadedzināšanai, apglabāšanai poligonā vai izmantošanai biogāzes ražošanas vai kompostēšanas iekārtās;

3) dzīvnieku līķiem, ja dzīvnieki miruši citādā veidā, nevis tos nokaujot;

4) epizootijas uzliesmojumu likvidēšanas nolūkos nogalinātu dzīvnieku līķiem, no kuriem atbrīvojas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam;

5) atkritumiem, kuri radušies ģeoloģiskās izpētes, derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un glabāšanas, kā arī karjeru izstrādes rezultātā un uz kuriem attiecas normatīvie akti par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. un 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

4.pants. (1) Atkritumu apsaimniekošanu veic tā, lai neapdraudētu cilvēku dzīvību un veselību.

(2) Atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

1) radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī augiem un dzīvniekiem;

2) radīt traucējošus trokšņus vai smakas;

3) nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;

4) piesārņot un piegružot vidi.

5.pants. (1) Valsts pārvaldes iestādes, pašvaldības un atkritumu apsaimniekotāji, organizējot, plānojot un veicot atkritumu apsaimniekošanu, ievēro šādas prasības (turpmāk minētajā prioritārajā secībā):

1) novērš atkritumu rašanās cēloņus;

2) samazina radīto atkritumu daudzumu (apjomu) un bīstamību;

3) sagatavo atkritumus atkārtotai izmantošanai;

4) atkārtoti izmanto pienācīgi sagatavotus atkritumus;

5) veic atkritumu pārstrādi;

6) veic atkritumu reģenerāciju citos veidos, piemēram, iegūstot enerģiju;

7) veic atkritumu apglabāšanu tādā veidā, lai netiktu apdraudēta vide, cilvēku dzīvība un veselība;

8) slēdz izgāztuves saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas plāniem, kā arī nodrošina slēgto izgāztuvju un

atkritumu poligonu rekultivāciju.

(2) Ministru kabinets, ja nepieciešams, nosaka tos atkritumu veidus, kuru apsaimniekošanā var neievērot šā panta pirmajā daļā minēto prasību prioritāro secību, pamatojoties uz produktu aprites ciklu, vispārējiem vides aizsardzības principiem un ievērojot attiecīgo atkritumu radīšanas un apsaimniekošanas vispārējo ietekmi uz vidi, cilvēku veselību, ekonomiku un sociālajiem apstākļiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

II nodaļa Valsts un pašvaldību institūciju kompetence

6.pants. Ministru kabinets nosaka:

1) atkritumu klasifikatoru un īpašības, kuras padara atkritumus bīstamus, kritērijus blakusproduktiem un atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai;

1¹) kārtību, kādā piemērojami kritēriji blakusproduktiem un atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai;

2) kārtību, kādā iepērk un realizē melno un krāsaino metālu atgriezumus un lūžņus, kā arī izsniedz licences metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā;

3) par licenci melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā un par licenci melno metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā maksājamās valsts nodevas likmi (*euro*), kā arī kārtību, kādā maksājama šī nodeva;

4) kārtību, kādā savāc un apsaimnieko iepakojumu, kuram nepiemēro depozīta sistēmu un kuru pieņem tirdzniecības vietā vai speciāli izveidotā iepakojuma pieņemšanas punktā, un prasības komersantiem, kuri pieņem šādu iepakojumu;

5) atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu veidus, prasības atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu, kā arī bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošanai un apsaimniekošanai;

6) ārstniecības iestādēs radīto atkritumu apsaimniekošanas prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012., 19.09.2013. un 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

7.pants. (1) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija:

1) organizē atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna izstrādi, kā arī koordinē tā īstenošanu;

2) sagatavo normatīvo aktu projektus atkritumu apsaimniekošanas jomā;

3) koordinē un organizē bīstamo atkritumu apsaimniekošanu saskaņā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem;

4) koordinē sadzīves atkritumu poligonu ierīkošanu.

(2) Valsts kapitālsabiedrība "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs":

1) organizē bezsaimnieka bīstamo atkritumu apsaimniekošanu saskaņā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem;

2) apkopo informāciju par atkritumu apsaimniekošanu;

3) organizē valsts nozīmes bīstamo atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un atkritumu poligonu ierīkošanu un apsaimniekošanu;

4) nodrošina ar atkritumu apsaimniekošanu saistītās informācijas sniegšanu sabiedrībai, kā arī Eiropas Savienības un starptautiskajām institūcijām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

8.pants. (1) Pašvaldība:

- 1) organizē visu sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus;
- 2) pieņem lēmumus par jaunu sadzīves atkritumu savākšanas, dalītas vākšanas, šķirošanas, sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un infrastruktūras objektu, kā arī atkritumu poligonu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 3) izdod saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas daļījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai, kārtību, kādā veicami maksājumi par šo atkritumu apsaimniekošanu, kā arī nosaka pašvaldības pilnvarotas institūcijas un amatpersonas, kuras kontrolē saistošo noteikumu ievērošanu un ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu;
- 4) pieņem lēmumus par jaunu bīstamo atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un atkritumu poligonu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 5) var ieguldīt līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidē un uzturēšanā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 6) organizē atkritumu daļu vākšanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 7) uzrauga un kontrolē sadzīves atkritumu poligona slēgšanas, rekultivācijas, monitoringa un slēgta poligona uzturēšanas iemaksas un izmaksas pēc poligona slēgšanas.

(2) Pašvaldība šā panta pirmajā daļā minētos saistošos noteikumus triju darbdienu laikā pēc to parakstīšanas rakstveidā nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai atzinuma sniegšanai. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no saistošo noteikumu saņemšanas dienas izvērtē šo noteikumu atbilstību normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem. Ja pašvaldības saistošie noteikumi atbilst normatīvajiem aktiem un plānošanas dokumentiem, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija par to informē attiecīgo pašvaldību.

(3) Ja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai ir iebildumi attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētajiem saistošajiem noteikumiem, tā nosūta attiecīgu atzinumu pašvaldībai. Pašvaldība saistošo noteikumu precizēto projektu nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, pievienojot informāciju par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinumā izteiktajiem iebildumiem, kuriem pašvaldība nepiekrīt.

(4) Lai izstrādātu atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu un koordinētu tā īstenošanu, apkopotu informāciju par sadzīves atkritumu plūsmu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kā arī nodrošinātu to uzdevumu efektīvāku īstenošanu, kuri šajā likumā pašvaldībai noteikti sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā, pašvaldības var veidot kopīgas iestādes, kā arī deleģēt pārvaldes uzdevumus privātpersonai un citai publiskai personai, ievērojot likuma "Par pašvaldībām" un Valsts pārvaldes iekārtas likuma noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

III nodaļa

Atkritumu apsaimniekošanas plāni un atkritumu rašanās novēršanas programma

9.pants. (1) Atkritumu apsaimniekošanu veic atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam. Atkritumu apsaimniekošanā ievēro atkritumu apsaimniekošanas reģionālos plānus un pašvaldību plānus, ja tādi ir apstiprināti.

(2) Ministru kabinets ar rīkojumu apstiprina atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, kurā ir iekļauta atkritumu rašanās novēršanas valsts programma.

(3) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kopā ar Ekonomikas ministriju izstrādā atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, tai skaitā atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu.

(4) Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna un reģionālo plānu saturu, saskaņošanas, sabiedriskās apspriešanas, ieviešanas, novērtēšanas un pārskatīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

10.pants. (1) Ministru kabinets nosaka atkritumu apsaimniekošanas reģionus.

(2) Atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības var izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu. Atkritumu apsaimniekošanas reģionālais plāns stājas spēkā pēc tam, kad to apstiprinājušas visas atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības. Lēmumus par atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna apstiprināšanu iesniedz attiecīgajai Valsts vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei.

(3) Pašvaldība, ja nepieciešams, atbilstoši attiecīgajam atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam plānam organizē sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāna izstrādāšanu savai administratīvajai teritorijai un apstiprina to. Pašvaldība lēmumu par atkritumu apsaimniekošanas pašvaldības plāna apstiprināšanu iesniedz attiecīgajai Valsts vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

11.pants. (1) Atkritumu rašanās novēršana ir tādu pasākumu komplekss, kurus piemēro, kamēr viela, materiāls vai produkts nav uzskatāms par atkritumiem, un kuru piemērošanas rezultātā samazinās:

- 1) radītais atkritumu apjoms, tai skaitā produkta atkārtotas izmantošanas vai produkta ilgākas izmantošanas rezultātā;
- 2) radīto atkritumu negatīvā ietekme uz vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī personu mantu;
- 3) materiālos un produktos esošo kaitīgo vielu daudzums.

(2) Atkritumu rašanās novēršanas valsts programmā nosaka atkritumu rašanās novēršanas mērķus un pasākumus šo mērķu sasniegšanai. Ministru kabinets nosaka atkritumu rašanās novēršanas valsts programmas saturu, tās sabiedriskās apspriešanas, ieviešanas, novērtēšanas un pārskatīšanas kārtību, kā arī atkritumu rašanās novēršanas kvalitatīvos vai kvantitatīvos indikatorus.

IV nodaļa Atkritumu apsaimniekošanas atļaujas un pārbaudes

12.pants. (1) Atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķīrošanai vai uzglabāšanai, slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķīrošanai.

(¹) Pirms slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanas atkritumu apsaimniekotājs saskaņo šīs darbības ar zemes īpašnieku, uz kura zemes atrodas attiecīgā atkritumu izgāztuve, un ar pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā atrodas minētā izgāztuve.

(2) Ministru kabinets nosaka:

- 1) atkritumu savākšanas, pārvadāšanas, pārkraušanas, šķīrošanas vai uzglabāšanas atļauju izsniegšanas un anulēšanas kārtību;
- 2) atkritumu apsaimniekošanas atļaujās izvirzāmās prasības;
- 3) atļauju veidlapas atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķīrošanai vai uzglabāšanai;
- 4) *(izslēgts ar 30.04.2015. likumu);*
- 5) *(izslēgts ar 30.04.2015. likumu);*

6) kārtību, kādā izsniedzama un anulējama atļauja slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai, atļaujā izvirzāmās prasības, prasības izgāztuves atkārtotai rekultivācijai pēc tās atrakšanas un atkritumu pāršķirošanas (tai skaitā prasības atkārtoti rekultivētās izgāztuves monitoringam un uzturēšanai pēc rekultivācijas).

(3) Par atkritumu savākšanas, pārvadāšanas, pārkraušanas, šķirošanas vai uzglabāšanas atļaujas izsniegšanu šā panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs maksā valsts nodevu. Nodevas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Juridiskās personas, kuras bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus uzglabā ilgāk par trim mēnešiem, saņem šā panta pirmajā daļā noteikto atļauju atkritumu uzglabāšanai uz laiku, kas nav ilgāks kā viens gads pirms atkritumu apglabāšanas atkritumu poligonā, vai uz laiku, kas nav ilgāks par trim gadiem pirms atkritumu reģenerācijas.

(5) Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekotājs:

1) saņem šā panta pirmajā daļā minēto atļauju bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai;

2) saņem atļauju bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu reģenerācijai vai apglabāšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(6) Pārmēsājamo bateriju un akumulatoru savākšanas punktiem, kas izvietoti tirdzniecības vietās, nav nepieciešamas šā panta pirmajā daļā minētās atļaujas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015. Trešās daļas jaunā redakcija tiks iekļauta likuma redakcijā uz attiecīgu grozījumu likumā "Par nodokļiem un nodevām" spēkā stāšanās dienu. Sk. Pārejas noteikumu 26.punktu.)

12.¹ pants. Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks pirms attiecīgo darbību uzsākšanas reģistrējas Valsts vides dienestā. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts vides dienests reģistrē atkritumu tirgotājus un atkritumu apsaimniekošanas starpniekus.

(29.03.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

13.pants. (1) Valsts vides dienesta pieņemto lēmumu attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas atļauju Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā. Vides pārraudzības valsts biroja pieņemto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Pieteikums tiesai neaptur administratīvā akta darbību.

(2) Ja saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas atļaujas nosacījumiem ir iespējams uzsākt vai turpināt tādu piesārņojošu darbību, kura var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi vai apdraudēt cilvēku dzīvību un veselību, atļaujas nosacījumus var apstrīdēt jebkurā laikā, kamēr tā ir spēkā.

(3) Ja lēmums tiek apstrīdēts Vides pārraudzības valsts birojā saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu, attiecīgās atļaujas darbība netiek apturēta. Ja atļaujas darbības turpināšana var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, Vides pārraudzības valsts birojs pieņem lēmumu apturēt attiecīgās atļaujas darbību.

(4) Ja tiek apstrīdēts lēmums par tādas jau esošas iekārtas darbību, kurai nepieciešams pagarināt atkritumu apsaimniekošanas atļaujas termiņu vai vajadzīga cita veida atļauja, iekārtas darbība netiek apturēta, izņemot gadījumu, kad iekārtas darbība tiek apturēta normatīvajos aktos par piesārņojumu noteiktajā kārtībā.

14.pants. (1) Valsts vides dienests attiecīgi periodiski kontrolē atkritumu apsaimniekotāja darbību, kā arī tāda komersanta darbību, kurš rada atkritumus, atbilstoši normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā un attiecīgajai atļaujai, it īpaši attiecībā uz savākto un pārvadāto atkritumu izcelsmi, īpašībām, daudzumu un pārvadājuma galamērķi.

(2) Veselības inspekcija atbilstoši savai kompetencei kontrolē šā likuma 6.panta 6.punktā minēto atkritumu apsaimniekošanu ārstniecības iestādēs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. un 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

V nodaļa

Atkritumu radītāju, valdītāju un atkritumu apsaimniekotāju pienākumi

15.pants. (1) Atkritumu savākšana, pārkraušana, šķirošana, uzglabāšana, reģenerācija vai apglabāšana ir atļauta tikai tam paredzētajās vietās.

(2) Īpašniekam vai nomniekam, kura īpašuma teritorijā tiek radīti sadzīves atkritumi, ir pienākums nodrošināt vietu atkritumu konteineram un tā atkritumu apsaimniekotāja transportlīdzekļa piekļuvi sadzīves atkritumu savākšanas punktam, kurš ir noslēdzis līgumu ar pašvaldību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

(3) Pašvaldība saistošajos noteikumos var noteikt citus atkritumu savākšanas paņēmienus, ja zemes īpašnieks, kura īpašumā tiek radīti sadzīves atkritumi, objektīvu iemeslu dēļ nevar ievērot šā panta otrās daļas noteikumus.

(4) Zemes īpašnieks, kura īpašumā tiek prettiesiski novietoti sadzīves, bīstamie un ražošanas atkritumi tam neparedzētā vietā, nodod tos atkritumu apsaimniekotājam, kurš ir saņēmis atļauju attiecīgo atkritumu apsaimniekošanai, sedz šo atkritumu apsaimniekošanas izmaksas un ir tiesīgs prasīt zaudējumu atlīdzību no šo atkritumu radītāja. Ja attiecīgo atkritumu radītājs ir noskaidrots, atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz šis attiecīgo atkritumu radītājs.

16.pants. (1) Sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs:

1) piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību;

2) sedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu.

(2) Vasarnīcas, vasaras mītnes (tai skaitā dārzkopības biedrības teritorijā esošas vasarnīcas vai vasaras mītnes) vai citas īslaicīgas apmešanās ēkas īpašnieks, valdītājs, lietotājs vai viņa pilnvarota persona, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un atbilstoši šā panta pirmajai daļai noslēdz līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību, kā arī sedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu.

(3) Sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, kuru šajā likumā noteiktajā kārtībā izvēlējusies pašvaldība, slēdz līgumu ar pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajiem atkritumu radītājiem un valdītājiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, nosakot līguma termiņu, kas nav ilgāks par tā līguma termiņu, kuru noslēdzis sadzīves atkritumu apsaimniekotājs un pašvaldība.

(4) Sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs, valdītājs vai šā panta otrajā daļā minētā persona noslēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība informējusi par sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru tā noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

17.pants. (1) Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs:

1) atdala bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus no citu veidu atkritumiem;

2) uzglabā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus tā, lai tie neapdraudētu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī personu mantu;

3) nogādā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu ar attiecīgo atkritumu apsaimniekotāju par bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanu;

4) sedz bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanas izmaksas.

(2) Ražošanas atkritumu radītājs par radīto ražošanas atkritumu apsaimniekošanu var slēgt līgumu ar šā likuma 18.panta pirmajā daļā minēto atkritumu apsaimniekotāju.

(3) Šā panta pirmās daļas 3.punktā un otrajā daļā minētajā līgumā norāda attiecīgo atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtas.

(4) Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekotājs organizē speciāli aprīkotas bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietas.

(5) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā bīstamo atkritumu (izņemot sadzīves bīstamos atkritumus) radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina radīto vai apsaimniekoto bīstamo atkritumu identifikāciju, uzskaiti, iepakojšanu, marķēšanu, uzglabāšanu un pārvadājumu uzskaiti.

(6) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti veic Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants, kuram šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, slēdzot deleģējuma līgumu Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā, kā arī maksu par bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību.

(7) Šā panta sestajā daļā minētais komersants attiecībā uz uzdevuma izpildi — veikt bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(8) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā apsaimnieko atsevišķu veidu atkritumus, kuru apsaimniekošanai to bīstamības vai citu īpašību dēļ izvirzāmas īpašas prasības, arī naftas produktu atkritumus, polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošus atkritumus, bateriju un akumulatoru atkritumus, titāna dioksīda rūpniecības atkritumus un azbesta atkritumus.

(9) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā būvniecības atkritumu radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina radīto vai apsaimniekoto būvniecības atkritumu un to pārvadājumu uzskaiti.

(10) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā būvniecības atkritumu pārvadājumu uzskaiti veic Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants, kuram šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, slēdzot deleģējuma līgumu Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā, kā arī maksu par būvniecības atkritumu pārvadājumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību.

(11) Šā panta desmitajā daļā minētais komersants attiecībā uz uzdevuma izpildi — veikt būvniecības atkritumu pārvadājumu uzskaiti — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

18.pants. (1) Pašvaldība publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, par piedāvājuma izvēles kritēriju nosakot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.

(2) Pašvaldība iekļauj darba uzdevumā prasības pretendenta darbinieku kvalifikācijai, spējai veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un tehniskajam vai finansiālajam nodrošinājumam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai konkrētajā zonā, kā arī norāda atkritumu poligonu, kurā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajam plānam apglabā šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā radītos sadzīves atkritumus. Ministru kabinets nosaka minimālās prasības, ko pašvaldība iekļauj darba uzdevumā.

(3) Pašvaldības, savstarpēji vienojoties, var noteikt kopīgu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonu, kurā ietilpst vairāku viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību administratīvās teritorijas.

(4) Pašvaldība organizē publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūru sadzīves atkritumu apsaimniekošanai noteiktā zonā tādā termiņā, lai nodrošinātu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību.

(5) Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pretendents (kandidāts) publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras ietvaros iesniedz pašvaldībai izvērstu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu.

(6) Pašvaldība slēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš izraudzīts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un veiks sadzīves atkritumu savākšanu, tai skaitā dalīto savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā pēc

iepriekšējā līguma darbības termiņa beigām. Šā panta trešajā daļā noteiktajā gadījumā līgumu ar izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju katra pašvaldība slēdz atsevišķi.

(7) Šā panta sestajā daļā minēto līgumu pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nav ilgāks par septiņiem gadiem. Normatīvajos aktos par publisko un privāto partnerību noteiktajā kārtībā līgumu var slēgt uz laiku, kas nav ilgāks par 20 gadiem.

(8) Pašvaldība informē atkritumu radītājus, arī šā panta deviņtajā daļā minētās personas, tās administratīvajā teritorijā par savas teritorijas daļējumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās un par sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru šī pašvaldība noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, viena mēneša laikā no šā līguma noslēgšanas dienas. Līgumi par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, kurus noslēdzis sadzīves atkritumu radītājs vai valdītājs un sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, kas nav noslēdzis līgumu ar pašvaldību, zaudē spēku triju mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība ir noslēgusi līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu savā administratīvajā teritorijā.

(9) Personas, kas ir pasūtītāji normatīvo aktu par publisko iepirkumu izpratnē vai publiskie partneri normatīvo aktu par publisko un privāto partnerību izpratnē, neveic sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas publisko iepirkumu vai publiskās un privātas partnerības procedūru, bet slēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, kuru šajā pantā noteiktajā kārtībā izvēlējusies pašvaldība, par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu.

(10) *(Izslēgta ar 30.04.2015. likumu)*

(11) Ministru kabinets nosaka pašvaldības un atkritumu apsaimniekotāja līguma būtiskos noteikumus, kā arī atkritumu radītāja un atkritumu apsaimniekotāja līguma būtiskos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015. Sk. Pārejas noteikumu 25.punktu)

19.pants. (1) Ir aizliegts sajaukt dažāda veida bīstamos atkritumus, kā arī sajaukt bīstamos atkritumus ar sadzīves atkritumiem vai ražošanas atkritumiem.

(2) Lai nodrošinātu bīstamo atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši šā likuma 4.panta prasībām, bīstamo atkritumu radītājs, īpašnieks vai apsaimniekotājs gadījumā, kad bīstamie atkritumi ir sajaukti, neievērojot šā panta pirmās daļas prasības, veic sajaukto atkritumu atdalīšanu, ja tas ir iespējams, ņemot vērā tehniskās un saimnieciskās iespējas.

(27.03.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

20.pants. (1) Atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs var:

1) pats veikt radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, ja ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu;

2) nodrošināt, ka radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu veic atkritumu apsaimniekotājs, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu;

3) nodrošināt, ka radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu organizē atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu savākšanu un pārvadāšanu atbilstoši šā likuma 16.panta nosacījumiem par sadzīves atkritumiem vai šā likuma 17.panta nosacījumiem par bīstamajiem atkritumiem un ražošanas atkritumiem;

4) pats dalīti vākt savus radītos vai valdījumā esošos atkritumus un nodot dalīti savāktos atkritumus pārstrādei komersantam, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(2) Ievērojot šā likuma 4.panta prasības, atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu savākšanu un pārvadāšanu, nodrošina savāktu un pārvadātu atkritumu nogādāšanu iekārtās, kurās atkritumus reģenerē vai apglabā, kā arī atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai un kuru operators ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(3) Atkritumu reģenerāciju veic, ievērojot šā likuma 4. un 5.panta prasības. Reģenerācijas nolūkā atkritumus vāc

atsevišķi, ja tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti un atbilst vides aizsardzības prasībām. Nav pieļaujama dalīti savākto atkritumu sajaukšana ar citiem atkritumiem vai materiāliem, kuriem ir atšķirīgas īpašības.

(4) Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem plāniem, kā arī vides aizsardzības prasībām pašvaldības sadarbībā ar šā likuma 18.panta pirmajā daļā minētajiem atkritumu apsaimniekotājiem organizē sadzīves atkritumu, tai skaitā papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumu, atsevišķu savākšanu pašvaldību administratīvajās teritorijās atbilstoši Ministru kabineta noteiktajām kategorijām un termiņam.

(5) Atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai reģenerāciju, atgūstot materiālus, nodrošina šā panta ceturtajā daļā minēto atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju atbilstoši Ministru kabineta noteiktajiem atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas mērķiem.

(6) Šā panta piektajā daļā minētās darbības var veikt sadzīves atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs, ja ir saņemtas attiecīgās atļaujas.

(7) Komersanti, kuru saimnieciskās darbības rezultātā rodas būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, kas nav bīstami, Ministru kabineta noteiktajā apjomā un termiņā nodrošina Ministru kabineta noteiktos noteikto būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai materiālu reģenerāciju, tai skaitā izmantošanu izrakto tilpju aizpildīšanai.

(8) Ministru kabinets nosaka kārtību, termiņu un formu, kādā šā panta ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētās personas, kā arī komersanti, kuri saimnieciskās darbības ietvaros izmanto atkritumus kā kurināmo vai kā izejvielas ražošanā, iesniedz ziņojumu par iepriekšējā kalendāra gadā atkārtotai izmantošanai sagatavoto, pārstrādāto un reģenerēto atkritumu apjomu un veidiem.

(9) Atkritumus, kuri netiek reģenerēti, apglabā atkritumu poligonā, kur ir atļauts apglabāt atkritumus, vai arī apglabā citā veidā, kam ir izsniegta atļauja atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu, ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus.

(10) Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem ražošanas atkritumus apglabā sadzīves atkritumu poligonā, bet tos ražošanas atkritumus, kuri uzskatāmi par bīstamiem, — bīstamo atkritumu poligonā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. un 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

21.pants. (1) To pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, radītos sadzīves atkritumus apglabā tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā vai nodod tos attiecīgajās pārkraušanas stacijās. Pašvaldība slēdz līgumu ar šā poligona apsaimniekotāju par tās administratīvajā teritorijā savākto sadzīves atkritumu apglabāšanu.

(2) Ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc reģionālā sadzīves atkritumu poligona darbības uzsākšanas slēdz visas sadzīves atkritumu izgāztuves to pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Slēgtās izgāztuves rekultivē saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālajiem plāniem.

22.pants. (1) Atkritumu poligona, izgāztuves, citu atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtu īpašnieks vai apsaimniekotājs:

1) pirms atkritumu poligona, citas atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtas darbības uzsākšanas saņem vides aizsardzības jomu regulējošos normatīvajos aktos par piesārņojošām darbībām noteiktās atļaujas;

2) apsaimnieko atkritumu poligonu, izgāztuvi, citu atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtu saskaņā ar atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, šo likumu un citiem vides aizsardzības jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem;

3) veic pasākumus un sedz izdevumus, kas saistīti ar atkritumu poligona vai izgāztuves slēgšanu un rekultivāciju, slēgta poligona monitoringu un uzturēšanu (slēgta poligona teritorijas uzturēšana atbilstoši ugunsdrošības prasībām un rekultivētā poligona krātuves virskārtas izolējošā seguma uzturēšana atbilstoši normatīvajos aktos par poligonu apsaimniekošanu noteiktajām prasībām), kā arī ar atkritumu reģenerācijas vai atkritumu apglabāšanas iekārtas darbības izbeigšanu.

(2) Ministru kabinets nosaka:

1) atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidus;

2) prasības atkritumu poligonu ierīkošanai, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanai un šo poligonu un izgāztuvju slēgšanai un rekultivācijai, kā arī kārtību, kādā slēdz un rekultivē atkritumu poligonus;

3) prasības atkritumu, tai skaitā bīstamo atkritumu, sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai.

(3) Sadržīves atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs nodrošina, ka attiecīgajā poligonā sadzīves vai ražošanas atkritumi tiek sagatavoti apglabāšanai, vai arī to, ka poligonā pieņem apglabāšanai sagatavotus atkritumus, ja attiecīgajā poligonā netiek veikta sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai.

(4) Atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs, saņemot atļauju pirms atkritumu poligona darbības uzsākšanas, sniedz finansiālu vai līdzvērtīgu nodrošinājumu, tādējādi apliecinot, ka tiks izpildītas šajā atļaujā noteiktās prasības, arī prasības attiecībā uz poligona slēgšanu un pēc poligona slēgšanas veicamo vides monitoringu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

23.pants. (1) Atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu savākšanu vai pārvadāšanu, atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanu un atrakto atkritumu pāršķirošanu, atkritumu tirgotāji un atkritumu apsaimniekošanas starpnieki, bīstamo atkritumu radītāji, izņemot sadzīves bīstamo atkritumu radītājus:

1) veic apsaimniekoto vai radīto atkritumu daudzuma (apjoma), veida, izcelsmes, savākšanas biežuma un pārvadāšanas uzskaiti, reģenerācijas vai apglabāšanas veidu un vietu uzskaiti hronoloģiskā secībā un uzglabā šo informāciju ne mazāk kā trīs gadus;

2) normatīvajos aktos par vides statistiku noteiktajā kārtībā sniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarotai institūcijai informāciju par slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanas rezultātā iegūto atkritumu daudzumu (apjomu) un par to uzglabāšanu, pārkraušanu un pārvadāšanu, sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, reģenerāciju vai apglabāšanu un uzglabā šo informāciju ne mazāk kā trīs gadus;

3) pēc pašvaldības pieprasījuma vai atbilstoši līgumam, ko noslēgusi pašvaldība un sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, sniedz pašvaldībai informāciju par atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā šīs daļas 1.punktā minēto informāciju un informāciju par tās administratīvajā teritorijā savākto sadzīves atkritumu daudzumu (apjomu), uzglabāšanu, pārkraušanu un pārvadāšanu, kā arī sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai un reģenerāciju vai apglabāšanu;

4) pēc pieprasījuma sniedz citām valsts institūcijām informāciju par atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā šīs daļas 1.punktā minēto informāciju un citu vides informāciju.

(2) Atkritumu apsaimniekotāji, kuri savāc vai pārvadā bīstamos atkritumus, šā panta pirmajā daļā minēto informāciju uzglabā ne mazāk kā trīs gadus.

(3) Bīstamo atkritumu apsaimniekotāji pēc bīstamo atkritumu iepriekšējā valdītāja pieprasījuma sniedz izziņu par attiecīgo atkritumu savākšanu, uzglabāšanu, pārkraušanu un pārvadāšanu, sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, reģenerāciju vai apglabāšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015. Grozījumi pirmajā daļā attiecībā uz informācijas uzskaiti un sniegšanu valsts institūcijām un pašvaldībām stājas spēkā 01.01.2016. Sk. Pārejas noteikumu 27.punktu)

VI nodaļa Prasības atsevišķu atkritumu veidu apsaimniekošanai

24.pants. (1) Ministru kabinets nosaka elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas.

(¹) Ārvalstu elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji drīkst rakstveidā pilnvarot personu, kas veic komercdarbību Latvijā, pārņemt attiecīgā ārvalstu elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja saistības Latvijā attiecībā uz šajā likumā noteikto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasību izpildi. Latvijā reģistrēts elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs, kurš veic komercdarbību Latvijā un, izmantojot distances līgumu, pārdod elektriskās un

elektroniskās iekārtas citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kur tas neveic komercdarbību, rakstveidā pilnvaro personu, kas ir reģistrēta attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī, pārņemt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja saistības attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī attiecībā uz elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanu.

(2) Ministru kabinets nosaka elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju un to pilnvarotu pārstāvju reģistrācijas kārtību. Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājus vai to pilnvarotus pārstāvjus reģistrē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju nodibināta personu apvienība, kurai šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji vai to pilnvaroti pārstāvji sniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarotajai iestādei vai minētajai personu apvienībai informāciju par Latvijas tirgū piedāvāto elektrisko un elektronisko iekārtu daudzumu, kategorijām, kā arī par savākto, atkārtoti izmantoto, pārstrādāto, reģenerēto un eksportēto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu daudzumu un kategorijām.

(3) Šā panta otrajā daļā minētā elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju nodibinātā personu apvienība:

1) attiecībā uz valsts pārvaldes uzdevuma izpildi — veikt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrāciju — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā;

2) veicot elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrāciju, ir tiesīga izdot administratīvos aktus par elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja reģistrēšanu, atteikumu reģistrēt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju un elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja izslēgšanu no elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistra.

(4) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju datu uzturēšanu veic par maksu, kuras apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 29.03.2012. un 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

25.pants. Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs sadarbojas ar komersantiem, kas veic elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pārstrādi, lai veicinātu elektrisko un elektronisko iekārtu izstrādi un ražošanu tā, ka ir iespējama to demontāža un reģenerācija, kā arī šo iekārtu, to sastāvdaļu un materiālu atkārtota izmantošana, atdalīšana un reģenerācija. Elektrisko un elektronisko iekārtu izstrādē un ražošanā piemēro normatīvajos aktos par ekodizaina prasībām ar enerģiju saistītām precēm (produktiem) noteiktās prasības, nelietojot paņēmienus, kuri apgrūtina minēto iekārtu atkritumu atkārtotu izmantošanu, izņemot gadījumus, kad šādu paņēmieni lietošana būtiski uzlabo vides aizsardzības vai drošības prasību piemērošanu.

(27.03.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

26.pants. (1) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs nodrošina šo iekārtu atkritumu savākšanu, pieņemšanu, apstrādi, atkārtotu izmantošanu, pārstrādi, reģenerāciju un apglabāšanu, pielietojot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus.

(2) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs var pats veikt šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus vai slēgt līgumu ar elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekotāju (komercsabiedrību, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju, organizē un koordinē šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanu).

(3) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs nodrošina māsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pieņemšanu izveidotajā savākšanas sistēmā bez maksas.

(4) Elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs, kas piegādā jaunas māsaimniecības elektriskās vai elektroniskās iekārtas tieši to lietotājam, nodrošina elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pieņemšanu, neprasot par to samaksu, ja attiecīgās elektriskās un elektroniskās iekārtas pieder pie līdzīga tipa elektriskajām un elektroniskajām iekārtām un veikušas tādas pašas funkcijas kā piegādātās elektriskās un elektroniskās iekārtas.

(4¹) Mazumtirdzniecības veikalos, kuros ir vismaz 400 kvadrātmetru lielas elektrisko un elektronisko iekārtu tirdzniecības platības, vai tiešā to tuvumā elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs nodrošina tādu elektrisko un elektronisko iekārtu savākšanu no lietotājiem bez maksas, kurām nevienš ārējais izmērs nepārsniedz 25 centimetrus, neprasot iegādāties tāda paša vai līdzīga veida elektrisko vai elektronisko iekārtu. Elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs nodrošina savākto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši šā panta piektajai daļai.

(5) Savāktos elektrisko vai elektronisko iekārtu atkritumus nodod apstrādes uzņēmumu (iekārtu) operatoriem, ja tie ir saņēmuši normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, izņemot neizkomplektētas elektriskās vai elektroniskās iekārtas,

kuras paredzēts izmantot atkārtoti.

(6) Daļīti savāktus neapstrādātus elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus nedrīkst pieņemt apglabāšanai atkritumu poligonos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

27.pants. (1) Līdz 2005.gada 13.augustam tirgū laisto mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz visi elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji.

(2) Līdz 2005.gada 13.augustam tādu tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas izmaksas, kuras nav uzskatāmas par mājsaimniecības elektriskajām vai elektroniskajām iekārtām, sedz šo iekārtu lietotājs. Šo iekārtu ražotājs minēto atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz, ja attiecīgās iekārtas tiek aizstātas ar jaunām identiskām vai tādām jaunām iekārtām, kuras veic līdzvērtīgas funkcijas.

(3) Līdz 2005.gada 13.augustam tirgū laisto mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs jaunu iekārtu pārdošanas brīdī pircējiem sniedz informāciju par izmaksām, kas saistītas ar šo iekārtu atkritumu savākšanu, apstrādi un apglabāšanu drošā veidā.

(4) Pēc 2005.gada 13.augusta tirgū laisto mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu pārdošanas brīdī pircējiem atsevišķi nenorāda informāciju par izmaksām, kas saistītas ar šo iekārtu atkritumu savākšanu, apstrādi un apglabāšanu drošā veidā.

(5) Pēc 2005.gada 13.augusta elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs sedz paša ražoto vai tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas un reģenerācijas izmaksas, kā arī izmaksas, kas saistītas ar šo atkritumu sagatavošanu reģenerācijai, sagatavošanu apglabāšanai un ar apglabāšanu videi nekaitīgā veidā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

28.pants. Ražotājs, kas laiž tirgū elektriskās un elektroniskās iekārtas pēc 2005.gada 13.augusta un nav izvēlēties šā likuma 26.panta otrajā daļā minētos šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas veidus, šā likuma 26.panta pirmajā daļā minēto pasākumu veikšanu nodrošina ar bankas sniegtu garantiju vai civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

29.pants. Ministru kabinets nosaka:

- 1) prasības elektrisko un elektronisko iekārtu marķēšanai;
- 2) prasības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanai un apstrādei;
- 3) elektrisko un elektronisko atkritumu savākšanas, atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un reģenerācijas apjomus un termiņus, kā arī prasības ziņojuma sniegšanai par šo darbību izpildi;
- 4) prasības, kas jāievēro, sniedzot informāciju patērētājiem, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apstrādes, atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un reģenerācijas iekārtu operatoriem, kā arī prasības attiecībā uz sabiedrības un Eiropas Komisijas informēšanu.

30.pants. (1) Baterija vai akumulators ir elektriskās enerģijas avots, kurā enerģija rodas, tieši pārveidojoties ķīmiskajai enerģijai, un kurš sastāv no vienas vai vairākām primārām (atkārtoti neuzlādējamām) vai sekundārām (atkārtoti uzlādējamām) daļām.

(2) Baterijas un akumulatorus iedala šādās kategorijās:

- 1) bateriju pakete ir bateriju vai akumulatoru komplekss, kas savienots kopā vai ietverts ārējā apvalkā, veidojot vienotu bloku, un nav paredzēts, ka tiešais lietotājs to sadalīs vai atvērs;
- 2) pāmēsājama baterija vai akumulators ir jebkura aizplombēta baterija, podziņelements, bateriju pakete vai akumulators, ko var pāmēsāt rokās un kas nav ne rūpniecībā, ne arī transportlīdzekļos vai citā pašgājējā tehnikā izmantojama baterija vai akumulators;
- 3) podziņelementi ir mazas, apaļas pāmēsājamas baterijas vai akumulatori, kuru diametrs ir lielāks par

augstumu un kurus izmanto īpašiem nolūkiem, piemēram, dzirdes aparātos, rokas pulksteņos, mazās pārnēsājamās iekārtās un kā enerģijas avotus datu saglabāšanai;

4) transportlīdzekļos vai citā pašgājējā tehnikā izmantojama baterija vai akumulators ir baterija vai akumulators, kas paredzēts, lai darbinātu transportlīdzekļa vai citas pašgājējas tehnikas starteri, apgaismes shēmu vai aizdedzi (turpmāk — transportlīdzekļu baterijas un akumulatori);

5) rūpniecībā izmantojama baterija vai akumulators ir jebkura baterija vai akumulators, kas izstrādāts tikai rūpnieciskam vai profesionālam lietojumam vai kas lietojams jebkura veida elektriskajos transportlīdzekļos.

(3) Šā likuma noteikumi attiecas uz visu veidu baterijām un akumulatoriem neatkarīgi no to lietojuma, formas, ietilpības, svara vai tajos izmantotajiem materiāliem.

(4) Bateriju vai akumulatoru atkritumi ir jebkura baterija vai akumulators, kas atbilst šā likuma 1.panta 1.punktā sniegtajai atkritumu definīcijai.

31.pants. (1) Bateriju vai akumulatoru ražotājs ir jebkura persona Eiropas Savienības dalībvalstī, kas neatkarīgi no izmantotās tirdzniecības metodes, arī neatkarīgi no distances līguma, savas komercdarbības vai saimnieciskās darbības ietvaros pirmo reizi laiž tirgū baterijas vai akumulatorus, tai skaitā baterijas vai akumulatorus, kuri atbilstoši ražotāja komercdarbībai ir iestrādāti ierīcēs vai transportlīdzekļos.

(2) Bateriju vai akumulatoru izplatītājs ir jebkura persona, kas savas komercdarbības vai saimnieciskās darbības ietvaros baterijas vai akumulatorus piegādā tiešajiem lietotājiem.

(3) Ministru kabinets nosaka bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistrācijas kārtību un reģistra turētāju. Bateriju vai akumulatoru ražotāji sniedz reģistram informāciju par tirgū laisto bateriju vai akumulatoru daudzumu un veidiem, par savākto, pārstrādāto, kā arī eksportēto bateriju vai akumulatoru daudzumu un veidiem.

(3¹) Šā panta trešajā daļā minēto elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju nodibinātā personu apvienība:

1) attiecībā uz valsts pārvaldes uzdevuma izpildi — veikt bateriju un akumulatoru ražotāju reģistrāciju — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā;

2) veicot bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistrāciju, ir tiesīga izdot administratīvos aktus par bateriju vai akumulatoru ražotāja reģistrēšanu, atteikumu reģistrēt bateriju vai akumulatoru ražotāju un bateriju vai akumulatoru ražotāja izslēgšanu no bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistra.

(4) Bateriju vai akumulatoru ražotāju datu uzturēšanu veic par maksu, kuras apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

32.pants. Laišana tirgū nozīmē to, ka baterijas vai akumulatori par maksu vai bez maksas tiek piegādāti vai padarīti pieejami trešajām personām Eiropas Savienības teritorijā, arī importēšanu Eiropas Savienības muitas teritorijā.

33.pants. (1) Bateriju vai akumulatoru ražotājs nodrošina bateriju un akumulatoru atkritumu pieņemšanu, savākšanu, apstrādi un pārstrādi, izmantojot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus atbilstoši veselības un vides aizsardzības principiem un normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(2) Bateriju vai akumulatoru ražotājs var pats veikt šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus vai slēgt līgumu ar komersantu, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu, organizē un koordinē bateriju un akumulatoru atkritumu apsaimniekošanu.

(3) Jebkurš bateriju vai akumulatoru ražotājs, izplatītājs vai atkritumu apsaimniekotājs, kas nodarbojas ar bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu, apstrādi un pārstrādi, kā arī valsts un pašvaldību iestādes var piedalīties šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos pasākumos.

(4) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētie pasākumi attiecas arī uz baterijām un akumulatoriem, kuru importēšanai no trešajām valstīm nav piemēroti diskriminējoši noteikumi, neierobežojot minēto bateriju un akumulatoru tirdzniecību un nepieļaujot konkurenci ierobežojošas darbības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

34.pants. (1) Pārnēsājamo bateriju vai akumulatoru atkritumus savāc vai pieņem bez maksas arī tad, ja to nodrošina bateriju un akumulatoru izplatītājs, neuzliekot tiešajiem lietotājiem par pienākumu pirkt jaunu bateriju vai akumulatoru.

(2) Transportlīdzekļu bateriju un akumulatoru ražotājs vai izplatītājs nodrošina šādu bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu, arī izmantojot savākšanas punktus, kas izvietoti tiešo lietotāju tuvumā, vai pieņemšanu no privātīpašumā esošiem, saimnieciskajai darbībai neparedzētiem (nekomerciāliem) sauszemes transportlīdzekļiem vai citas pašgājējas tehnikas bez maksas, neuzliekot par pienākumu pirkt jaunu bateriju vai akumulatoru.

(3) Rūpniecībā izmantojamo bateriju un akumulatoru ražotājs vai izplatītājs nodrošina šādu bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu vai pieņemšanu neatkarīgi no šo bateriju un akumulatoru ķīmiskā sastāva un izcelsmes.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

34.¹ pants. (1) Bateriju vai akumulatoru ražotāji vai to pilnvaroti pārstāvji nodrošina, ka tiek segtas visas šā likuma 33.panta pirmajā un otrajā daļā minēto pasākumu ietvaros savāktu pārnēsājamo bateriju un akumulatoru, transportlīdzekļu bateriju un akumulatoru, kā arī rūpniecībā izmantojamo bateriju un akumulatoru savākšanas, apstrādes un pārstrādes izmaksas.

(2) Šā panta pirmā daļa netiek attiecināta uz bateriju un akumulatoru atkritumiem, kas savākti atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem vai par nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanu, lai novērstu divkāršu samaksu par minēto atkritumu savākšanu, apstrādi un pārstrādi.

(3) Bateriju vai akumulatoru ražotāji vai to pilnvarotas personas nodrošina, ka tiek segtas visas to sabiedrības informēšanas pasākumu izmaksas, kuri attiecas uz visu veidu pārnēsājamo bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu, apstrādi un pārstrādi.

(4) Bateriju vai akumulatoru tiešajiem lietotājiem pārnēsājamo bateriju un akumulatoru pārdošanas brīdī atsevišķi nenorāda attiecīgo bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanas, apstrādes un pārstrādes izmaksas.

(5) Transportlīdzekļu bateriju vai akumulatoru, kā arī rūpniecībā izmantojamo bateriju vai akumulatoru ražotāji vai to pilnvarotas personas var slēgt līgumus, kas paredz citādu izmaksu segšanas kārtību, nekā noteikts šā panta pirmajā daļā.

(6) Šā panta prasības attiecas uz visu veidu bateriju un akumulatoru atkritumiem neatkarīgi no tirgū laišanas brīža.
(29.03.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

35.pants. Rūpniecībā izmantojamo bateriju, akumulatoru un transportlīdzekļu bateriju vai akumulatoru atkritumus nedrīkst pieņemt apglabāšanai atkritumu poligonos, kā arī sadedzināt. Bateriju vai akumulatoru atkritumu apstrādes un pārstrādes procesā radušos pārpalikumus drīkst apglabāt atkritumu poligonos vai sadedzināt.

36.pants. Ministru kabinets nosaka:

1) bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanai, apstrādei un pārstrādei izvirzāmās prasības;

2) bateriju un akumulatoru savākšanas un pārstrādes apjomus un termiņus, kā arī prasības ziņojuma sniegšanai par šo darbību izpildi.

37.pants. (1) *(Izslēgta ar 30.04.2015. likumu)*

(2) Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā un reģionālajos plānos paredz pasākumus, kas veicina no bioloģiskajiem atkritumiem ražotu viedei nekaitīgu materiālu izmantošanu, bioloģisko atkritumu atsevišķu savākšanu to reģenerācijai, kompostēšanai un pārstrādei, kā arī pasākumus bioloģisko atkritumu apstrādei atbilstoši šā likuma 4.panta prasībām.

(3) Bioloģiskos atkritumus kompostē sadzīves atkritumu poligonos vai bioloģisko atkritumu kompostēšanai speciāli ierīkotās vietās vai pārstrādā citādā veidā, ja saņemta atļauja attiecīgās darbības veikšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

VII nodaļa Maksa par atkritumu apsaimniekošanu

38.pants. (1) Maksu par bīstamo vai ražošanas atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, reģenerāciju vai ražošanas atkritumu apglabāšanu sadzīves atkritumu poligonā nosaka, bīstamo vai ražošanas atkritumu radītājam vai valdītājam vienojoties ar atkritumu apsaimniekotāju, kas veic attiecīgās atkritumu apsaimniekošanas darbības.

(2) Maksu par bīstamo atkritumu apglabāšanu nosaka Ministru kabineta paredzētajā kārtībā.

(3) Maksa par ražošanas atkritumu apglabāšanu bīstamo atkritumu poligonā ir tāda pati kā maksa par bīstamo atkritumu apglabāšanu attiecīgajā bīstamo atkritumu poligonā.

39.pants. (1) Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksas noteikšanas kārtību atkritumu radītājam vai valdītājam apstiprina pašvaldība ar saistošajiem noteikumiem. Pamatojoties uz saistošajos noteikumos paredzēto kārtību, pašvaldība ar savu lēmumu nosaka maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju), un to veido:

- 1) maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un šā likuma 18.panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs;
- 2) sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos un izgāztuvēs;
- 3) dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

(2) Atkritumu apsaimniekotājs, kuru atbilstoši šā likuma 18.pantam izvēlējusies pašvaldība, nodrošina sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu vākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu par vienādu maksu visiem sadzīves atkritumu radītājiem attiecīgajā šo atkritumu apsaimniekošanas zonā atbilstoši šajā likumā noteiktajā kārtībā noslēgtajam līgumam ar pašvaldību.

(3) Atkritumu kompostēšanas izmaksas iekļauj:

- 1) sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifā, ja bioloģiskos atkritumus kompostē sadzīves atkritumu poligonā;
- 2) maksā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ja bioloģiskos atkritumus kompostē vietās, kas speciāli ierīkotas bioloģisko atkritumu kompostēšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

40.pants. Tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā nosaka likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" paredzētajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

41.pants. (1) Tarifā par atkritumu apglabāšanu poligonos iekļauj:

- 1) ar atkritumu poligona ierīkošanu un ekspluatāciju saistītās izmaksas, ar atkritumu poligona pārkraušanas staciju saistītās izmaksas un izmaksas par pieņemto vai apglabāšanai sagatavoto sadzīves atkritumu nogādāšanu no atkritumu poligona pārkraušanas stacijas uz atkritumu poligonu;
- 2) izmaksas, kas saistītas ar atkritumu sagatavošanu apglabāšanai, atkritumu slāņa regulāru pārklāšanu ar inerti pārsegumu;
- 3) izmaksas to sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai, kuri vērsti uz attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu radītāju izglītošanu atkritumu apsaimniekošanas jomā;
- 4) izmaksas, kas saistītas ar poligona apsaimniekotāja finansiālo vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu;

5) poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas;

6) izmaksas, kas saistītas ar slēgta atkritumu poligona monitoringu un uzturēšanu vismaz 30 gadu ilgā laikposmā pēc poligona slēgšanas;

7) izmaksas, kas saistītas ar bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabājamā daudzuma samazināšanu, tai skaitā bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerāciju.

(1¹) Šā panta izpratnē atkritumu poligona pārkraušanas stacija ir uz atkritumu poligona infrastruktūru attiecināta pārkraušanas stacija, kurā atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs pieņem attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā savāktos atkritumus, lai tos nogādātu apglabāšanai atkritumu poligonā vai sagatavotu apglabāšanai.

(1²) Ministru kabinets paredz kārtību, kādā nosakāmas poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas, slēgta atkritumu poligona monitoringa un uzturēšanas izmaksas, kā arī kārtību, kādā pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā atrodas sadzīves atkritumu poligons, uzrauga un kontrolē atkritumu poligona slēgšanas kontā Valsts kasē ieskaitāmo līdzekļu iemaksas un izmaksas pēc poligona slēgšanas.

(2) Atkritumu poligona apsaimniekotājs to ieņēmumu daļu no tarifa par atkritumu apglabāšanu poligonā, kura paredzēta poligona slēgšanas, rekultivācijas un slēgta poligona monitoringa un uzturēšanas izmaksu segšanai, iemaksā atkritumu poligona slēgšanas kontā Valsts kasē par iepriekšējo ceturksni līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša piecpadsmitajam datumam.

(3) Pēc tam kad Valsts vides dienests ir pieņēmis lēmumu par atkritumu poligona slēgšanu, šā panta otrajā daļā minētos līdzekļus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā saņem poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs vai valsts vai pašvaldības iestāde poligona slēgšanas, rekultivācijas un slēgta atkritumu poligona monitoringa izmaksu segšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015. Grozījumi pirmajā daļā attiecībā uz izmaksu, kas saistītas ar slēgta atkritumu poligona uzturēšanu, un izmaksu, kas saistītas ar bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabājamā daudzuma samazināšanu, iekļaušanu tarifā par atkritumu apglabāšanu poligonos stājas spēkā 01.01.2016. Sk. Pārejas noteikumu 27.punktu)

VIII nodaļa Atkritumu pārrobežu pārvadājumi

42.pants. (1) Bīstamo atkritumu eksportēšana reģenerācijai vai apglabāšanai uz valstīm, kuras pievienojušās 1989.gada 22.marta Bāzeles konvencijai par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, ir atļauta, ievērojot minētajā konvencijā noteikto procedūru.

(2) Latvijas teritorijā aizliegts ievest atkritumus apglabāšanai, arī sadedzināšanai, ja minētā darbība ir klasificējama kā atkritumu apglabāšana, vai ilgstošai uzglabāšanai.

(3) Atkritumus reģenerācijai vai sadedzināšanai, ja sadedzināšana klasificējama kā atkritumu reģenerācija, ir atļauts ievest tikai tādā gadījumā, ja valsts teritorijā darbojas atkritumu reģenerācijas iekārtas, kurām ir atbilstoša jauda un kuru īpašnieks ir saņēmis atļauju attiecīgo atkritumu reģenerācijai, un atkritumu ieviešanas rezultātā netiek apdraudēta atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna vai reģionālajos plānos noteiktā Latvijas teritorijā radīto atkritumu apstrāde un reģenerācija.

(4) Valsts vides dienests pieņem lēmumu par atkritumu ieviešanas aizliegumu, ja konstatē, ka netiek ievēroti šā panta trešās daļas nosacījumi. Valsts vides dienests pirms attiecīgo atkritumu ieviešanas izvērtē atkritumu sadedzināšanas iekārtas jaudu un plānoto sadedzināmo atkritumu apjomu un veidu, ņemot vērā informāciju par to valsts teritorijā radīto sadzīves atkritumu daudzumu, kuri ir piemēroti sadedzināšanai attiecīgajās sadedzināšanas iekārtās atbilstoši šo iekārtu darbībai izsniegtajai A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts vides dienests pieņem lēmumu par atļauju ievest atkritumus reģenerācijai un lēmumu par atkritumu ieviešanas aizliegumu.

(5) Atkritumu apsaimniekotājs, kas ievie Latvijas teritorijā vai izved no Latvijas teritorijas Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 14.jūnija regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem (turpmāk — regula Nr. 1013/2006) 3.pantā vai Bāzeles konvencijā minētos atkritumus šā panta trešajā daļā paredzētajiem mērķiem, atkritumu radītājs, kas pats izved no Latvijas teritorijas atkritumus apglabāšanai, pārstrādei vai reģenerācijai, līdz kārtējā gada 1.martam iesniedz pārskatu par atkritumiem par iepriekšējo kalendāra gadu saskaņā ar noteikumiem par vides aizsardzības valsts statistikas pārskatu veidlapām.

(6) Šā panta trešajā daļā minēto sadedzināšanas iekārtu īpašnieks līdz attiecīgā gada 20.decembrim iesniedz Valsts vides dienestam informāciju par nākamajā gadā plānoto sadedzināmo atkritumu apjomu un veidu.

(7) Atkritumu apsaimniekotājs, kurš atbilstoši izsniegtajai A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai sagatavo atkritumus sadedzināšanai atkritumu sadedzināšanas iekārtās, līdz attiecīgā gada 20.decembrim iesniedz Valsts vides dienestam informāciju par nākamajā gadā plānoto sadedzināmo atkritumu apjomu un veidu.

(8) Valsts vides dienests pilda regulā Nr. 1013/2006 minētos kompetentās iestādes un korespondenta pienākumus un izsniedz apstiprinājumu vai piekrišanu atkritumu pārrobežu pārvadājumiem.

(8¹) Valsts vides dienests kontrolē elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu sūtījumus saskaņā ar regulu Nr. 1013/2006 un Eiropas Komisijas 2007.gada 29.novembra regulu Nr. 1418/2007 par Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli, kā arī lietu elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumus, par kuriem pastāv pamatotas aizdomas, ka tiek sūtīti elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi. Valsts vides dienests ir tiesīgs pieprasīt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājam un bez maksas saņemt no tā, šo ražotāju pārstāvošas trešās personas vai citas personas, kas organizē attiecīgo lietoto elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumu, informāciju par veiktajām lietoto elektrisko un elektronisko iekārtu funkcionalitātes un ķīmiskā sastāva analizēm.

(8²) Ministru kabinets nosaka prasības tādu lietoto elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumu pārbaudei, par kuriem pastāv aizdomas, ka tiek sūtīti elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi. Valsts vides dienestam ir tiesības pieņemt lēmumu, ka elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījums ir elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka tiek sūtīti elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi.

(8³) Valsts vides dienesta pieņemtos lēmumus saistībā ar elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumiem var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā un pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(9) Par apstiprinājuma vai piekrišanas izsniegšanu atkritumu pārrobežu pārvadājumiem maksājama valsts nodeva. Nodevas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(10) Atkritumus, kuru sagatavošana atkārtotai izmantošanai, atkārtota izmantošana, reģenerācija vai apglabāšana Latvijā nav iespējama ekonomisku vai tehnisku apsvērumu dēļ, attiecīgo darbību veikšanai var izvest uz citām valstīm atbilstoši 1989.gada 22.marta Bāzeles konvencijai par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu un regulai Nr. 1013/2006.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012., 27.03.2014. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Atkritumu apsaimniekošanas likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001, 3.nr.; 2004, 7., 10.nr.; 2005, 2., 15.nr.; 2006, 24.nr.; 2008, 9.nr.; 2009, 21.nr.).

2. Šā likuma 6.panta 3.punkts, 12.panta trešā daļa un 42.panta piektā daļa stājas spēkā 2011.gada 1.janvārī.

3. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2010.gada 31.decembrim izdod šā likuma 6.panta 1.punktā, 9.panta ceturtajā daļā, 11.panta otrajā daļā, 12.panta otrajā daļā, 17.panta piektajā, sestajā un astotajā daļā, 20.panta ceturtajā, piektajā un septītajā daļā, 22.panta otrās daļas 1.punktā, 24.panta otrajā un ceturtajā daļā un 31.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

4. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2011.gada 30.novembrim izdod šā likuma 6.panta 2., 4., 5.punktā, 20.panta astotajā daļā, 22.panta otrās daļas 2. un 3.punktā, 24.panta pirmajā daļā, 29.pantā, 31.panta trešajā daļā, 36.pantā, 38.panta otrajā daļā minētos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

5. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 30.novembrim

ir piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi:

- 1) Ministru kabineta 2001.gada 17.jūlija noteikumi Nr.323 "Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai";
- 2) Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumi Nr.371 "Kārtība, kādā nosaka maksu par bīstamo atkritumu apglabāšanu";
- 3) Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.365 "Noteikumi par atkritumu pārstrādes, reģenerācijas un apglabāšanas veidiem";
- 4) Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumi Nr.624 "Noteikumi par elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijām";
- 5) Ministru kabineta 2004.gada 24.augusta noteikumi Nr.736 "Elektrisko un elektronisko iekārtu marķēšanas un informācijas sniegšanas prasības";
- 6) Ministru kabineta 2004.gada 9.novembra noteikumi Nr.923 "Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi";
- 7) Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra noteikumi Nr.985 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus";
- 8) Ministru kabineta 2005.gada 26.jūlija ieteikumi Nr.1 "Ieteikumi pašvaldībām par saistošajiem noteikumiem, kuri reglamentē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu";
- 9) Ministru kabineta 2005.gada 22.novembra noteikumi Nr.874 "Kārtība, kādā iepērkami un realizējami melno un krāsaino metālu atgriezumi un lūžņi";
- 10) Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumi Nr.1002 "Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrācijas kārtība";
- 11) Ministru kabineta 2006.gada 3.janvāra noteikumi Nr.3 "Noteikumi par valsts nodevu par licences izsniegšanu melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai un valsts nodevas maksāšanas kārtību";
- 12) Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumi Nr.332 "Noteikumi par azbesta un azbesta izstrādājumu ražošanas radīto vides piesārņojumu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu";
- 13) Ministru kabineta 2006.gada 13.jūnija noteikumi Nr.474 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi";
- 14) Ministru kabineta 2008.gada 29.jūlija noteikumi Nr.613 "Atkritumu apsaimniekošanas atļauju izsniegšanas, pagarināšanas, pārskatīšanas un anulēšanas kārtība";
- 15) Ministru kabineta 2008.gada 22.septembra noteikumi Nr.782 "Kārtība, kādā iesniedzami ziņojumi par pārstrādāto atkritumu apjomu un veidiem";
- 16) Ministru kabineta 2008.gada 22.septembra noteikumi Nr.789 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība";
- 17) Ministru kabineta 2008.gada 25.novembra noteikumi Nr.977 "Noteikumi par bateriju un akumulatoru ražotāju reģistrācijas kārtību un reģistra turētāju";
- 18) Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumi Nr.1051 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība";
- 19) Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumi Nr.156 "Noteikumi par ārvalstu elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrācijas kārtību un pienākumiem";
- 20) Ministru kabineta 2009.gada 1.septembra noteikumi Nr.985 "Noteikumi par atkritumu savākšanas, šķirošanas un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietām";

21) Ministru kabineta 2010.gada 9.februāra noteikumi Nr.121 "Noteikumi par kārtību, kādā savāc un apsaimnieko dzērienu primāro iepakojumu, kuram nepiemēro depozīta sistēmu un kuru pieņem tirdzniecības vietā vai speciāli izveidotā dzērienu iepakojuma pieņemšanas punktā, un par prasībām komersantiem, kuri pieņem šādu iepakojumu".

6. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006.—2012.gadam un atkritumu apsaimniekošanas reģionālie plāni, kas izdoti līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, ir spēkā līdz to termiņa beigām.

7. Ministru kabineta 2006.gada 26.septembra noteikumi Nr.797 "Noteikumi par Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.—2013.gadam" ir spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim.

8. Pašvaldības līdz 2011.gada 1.aprīlim izvērtē spēkā esošo saistošo noteikumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu atbilstību šā likuma prasībām un atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem, kā arī pašvaldību administratīvo teritoriju dalījumu atkritumu apsaimniekošanas zonās un, ja nepieciešams, līdz 2011.gada 1.oktobrim izdod jaunus saistošos noteikumus.

9. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar pašvaldībām izstrādā un Ministru kabinets līdz 2013.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 10.panta pirmajā daļā minētos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

10. Ministru kabinets:

1) līdz 2012.gada 30.decembrim apstiprina šā likuma 9.panta otrajā daļā minēto atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, tai skaitā atkritumu rašanās novēršanas programmu;

2) *(izslēgts ar 30.04.2015. likumu).*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

11. Atļaujas, kas izsniegtas, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001, 3.nr.; 2004, 7., 10.nr.; 2005, 2., 15.nr.; 2006, 24.nr.; 2008, 9.nr.; 2009, 21.nr.) prasībām, ir spēkā līdz to termiņa beigām.

12. Līdz 2005.gada 26.jūlijam pašvaldības un sadzīves atkritumu apsaimniekotāja noslēgtais līgums par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu izbeidzas līgumā noteiktajā termiņā. Ja pašvaldība un sadzīves atkritumu apsaimniekotājs pēc 2005.gada 26.jūlija ir noslēguši vai pagarinājuši līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, nepiemērojot normatīvos aktus par publisko iepirkumu vai neatbilstoši normatīvajiem aktiem par publisko iepirkumu, minētais līgums izbeidzams ne vēlāk kā līdz 2013.gada 1.jūlijam.

(Pirmais teikums, ciktāl tas attiecas uz līgumiem, kas noslēgti, nepiemērojot vai neatbilstoši piemērojot normatīvos aktus par publisko iepirkumu, atzīts par spēkā neesošu no 01.07.2013. ar Satversmes tiesas 06.12.2012. spriedumu, kas stājas spēkā 11.12.2012.)

13. Līdz līguma par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā zonā noslēgšanai ar komersantu, kurš izraudzīts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu atbilst pēdējam regulatora apstiprinātajam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifam, kas noteikts pirms šā likuma spēkā stāšanās. Pašvaldība ir tiesīga pārskatīt minēto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu, ja ir mainījies šā likuma 39.panta pirmās daļas 2. un 3.punktā minētais tarifs vai nodoklis, un precizēt to tādā apmērā, kādā to ietekmē attiecīgās izmaiņas.

14. Pašvaldības un sadzīves atkritumu apsaimniekotāja noslēgtais līgums par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, kurā nav noteikts līguma darbības termiņš, izbeidzams ne vēlāk kā līdz 2013.gada 1.jūlijam.

15. Pašvaldība, kuras noslēgtie līgumi izbeidzami saskaņā ar šā likuma pārejas noteikumu 12. vai 14.punktu, līdz 2013.gada 1.jūlijam izvēlas sadzīves atkritumu apsaimniekotāju šā likuma 18.pantā noteiktajā kārtībā.

16. Līdz līgumā noteiktā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim ir spēkā līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ko slēgusi persona, kura ir publisko iepirkumu pasūtītājs atbilstoši normatīvajiem aktiem par publisko iepirkumu, un kas noslēgts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

17. Līdz līgumā noteiktā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim ir spēkā līgums, ko atkritumu radītājs, kurš atbilstoši normatīvajiem aktiem atbrīvots no dabas resursu nodokļa maksāšanas par atsevišķu veidu atkritumu apsaimniekošanu vai kurš piedalās atsevišķu veidu atkritumu apsaimniekošanas sistēmās, noslēdzis ar paša izraudzītu atkritumu apsaimniekotāju par šķirotu sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu un kas noslēgts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

18. Pašvaldības, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai nav noslēgušas līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, sadzīves atkritumu apsaimniekotāju izvēlas šā likuma 18.pantā noteiktajā kārtībā līdz 2011.gada 31.decembrim.

19. Šā likuma 27.panta ceturtās daļas nosacījumus attiecībā uz liela izmēra mājāsaimniecības elektriskajām un elektroniskajām iekārtām nepiemēro līdz 2013.gada 13.februārim, bet attiecībā uz citām mājāsaimniecības elektriskajām un elektroniskajām iekārtām — līdz 2011.gada 13.februārim. Pircējiem norādītās izmaksas par šo iekārtu atkritumu savākšanu, apstrādi un apglabāšanu drošā veidā nedrīkst būt lielākas par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas faktiskajām izmaksām.

20. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2013.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 6.panta 6.punktā, 12.¹ pantā minētos noteikumus.

(29.03.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

21. Ja pašvaldība šā likuma 18.pantā noteiktajā kārtībā nav noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu vai uzglabāšanu, personas, kas ir pasūtītāji normatīvo aktu par publisko iepirkumu izpratnē, veic sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas publisko iepirkumu, ievērojot pašvaldības saistošo noteikumu prasības. Šādā gadījumā pasūtītāja noslēgtais līgums ir spēkā līdz tajā noteiktā līguma darbības termiņa beigām, taču ne ilgāk kā vienu mēnesi pēc tam, kad stājas spēkā līgums, kuru noslēgusi pašvaldība ar šā likuma 18.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā izraudzītu komersantu.

(29.03.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

22. Ministru kabinets:

1) līdz 2014.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 6.panta 1.¹ punktā, 24.panta otrajā daļā un 42.panta 8.² daļā minētos noteikumus;

2) līdz 2014.gada 30.decembrim izdod šā likuma 12.¹ pantā minētos noteikumus;

3) līdz 2015.gada 1.decembrim izdod šā likuma 12.panta otrās daļas 6.punktā un 41.panta 1.² un trešajā daļā minētos noteikumus;

4) līdz 2016.gada 1.martam izdod šā likuma 18.panta otrajā un vienpadsmitajā daļā un 42.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(27.03.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

23. Līdz šā likuma 24.panta otrajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2014.gada 1.jūlijam ir piemērojami Ministru kabineta 2011.gada 26.aprīļa noteikumi Nr.323 "Noteikumi par elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju un bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistrācijas kārtību un samaksu par datu uzturēšanu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(27.03.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

24. Līdz šā likuma 12.¹ pantā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz

2014.gada 30.decembrim ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 22.oktobra noteikumi Nr.1172 "Atkritumu tirgotāju un atkritumu apsaimniekošanas starpnieku reģistrācijas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(27.03.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

25. Līdz līgumā noteiktā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2017.gada 1.jūnijam ir spēkā līgums par savā komercdarbības veikšanas vietā radīto atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, kuru sadzīves atkritumu radītājs noslēdzis un par kuru informējis vietējo pašvaldību, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta desmito daļu, kas bija spēkā līdz 2015.gada 31.maijam.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

26. Šā likuma 12.panta trešās daļas jaunā redakcija stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem likumā "Par nodokļiem un nodevām".

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2015. Minētais grozījums tiks iekļauts likuma redakcijā uz attiecīgu grozījumu likumā "Par nodokļiem un nodevām" spēkā stāšanās dienu)

27. Grozījumi šā likuma 23.panta pirmajā daļā attiecībā uz informācijas uzskaiti un sniegšanu valsts institūcijām un pašvaldībām un grozījumi šā likuma 41.panta pirmajā daļā attiecībā uz izmaksu, kas saistītas ar slēgta atkritumu poligona uzturēšanu, un izmaksu, kas saistītas ar bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabājamā daudzuma samazināšanu, iekļaušanu tarifā par atkritumu apglabāšanu poligonos stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Padomes 1975.gada 16.jūnija direktīvas 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu;
- 2) Padomes 1975.gada 15.jūlija direktīvas 75/442/EEK par atkritumiem;
- 3) Padomes 1978.gada 20.februāra direktīvas 78/176/EEK par titāna dioksīda ražošanas atkritumiem;
- 4) Padomes 1982.gada 3.decembra direktīvas 82/883/EEK par procedūrām tādas vides uzraudzībai un kontrolei, kuru ietekmē titāna dioksīda ražošanas atkritumi;
- 5) Padomes 1983.gada 24.janvāra direktīvas 83/29/EEK, ar ko groza direktīvu 78/176/EEK par titāna dioksīda ražošanas atkritumiem;
- 6) Padomes 1986.gada 22.decembra direktīvas 87/101/EEK, ar ko groza direktīvu 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu;
- 7) Padomes 1991.gada 18.marta direktīvas 91/156/EEK, ar ko groza direktīvu 75/442/EEK par atkritumiem;
- 8) Padomes 1991.gada 18.marta direktīvas 91/157/EEK par baterijām un akumulatoriem, kuros ir dažas bīstamas vielas;
- 9) Padomes 1991.gada 12.decembra direktīvas 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem;
- 10) Padomes 1991.gada 23.decembra direktīvas 91/692/EEK, ar ko standartizē un racionalizē ziņojumus par to, kā īsteno dažas direktīvas, kas attiecas uz vidi;
- 11) Komisijas 1993.gada 4.oktobra direktīvas 93/86/EEK, ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes direktīvu 91/157/EEK par baterijām un akumulatoriem, kuros ir dažas bīstamas vielas;
- 12) Padomes 1994.gada 27.jūnija direktīvas 94/31/EK, ar ko groza direktīvu 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem;
- 13) Padomes 1996.gada 16.septembra direktīvas 96/59/EK par polihlorētu bifenilu un polihlorētu terfenilu (PCB/PCT) apglabāšanu;

- 14) Komisijas 1998.gada 22.decembra direktīvas 98/101/EK, ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes direktīvu 91/157/EEK par baterijām un akumulatoriem, kuros ir dažas bīstamas vielas (dokuments attiecas uz EEZ);
- 15) Padomes 1999.gada 26.aprīļa direktīvas 1999/31/EK par atkritumu poligoniem;
- 16) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000.gada 4.decembra direktīvas 2000/76/EK par atkritumu sadedzināšanu;
- 17) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 27.janvāra direktīvas 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA);
- 18) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 8.decembra direktīvas 2003/108/EK, ar ko groza direktīvu 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA);
- 19) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 5.aprīļa direktīvas 2006/12/EK par atkritumiem (dokuments attiecas uz EEZ);
- 20) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 6.septembra direktīvas 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem un bateriju un akumulatoru atkritumiem, ar ko atceļ direktīvu 91/157/EEK;
- 21) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra direktīvas 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (dokuments attiecas uz EEZ);
- 22) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvas 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un regulā (EK) Nr. 1013/2006;
- 23) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 4.jūlija direktīvas 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA).

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2010.gada 28.oktobrī.

Valsts prezidents V.Zatlers

Rīgā 2010.gada 17.novembrī